

Zaległości Polaków wynoszą już prawie 71 mld złotych

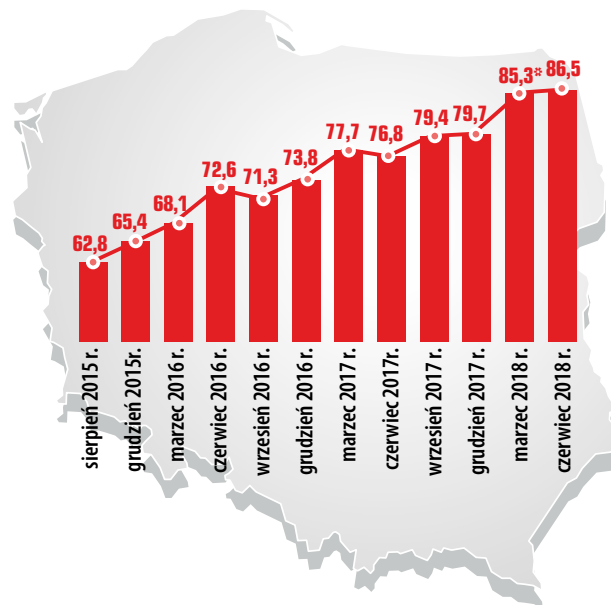
W II kwartale gwałtownie wzrosła kwota zaległości Polaków, widoczna w bazach Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor oraz BIK. W ciągu trzech miesięcy, tj. od końca marca do końca czerwca tego roku, przybyło 5,25 mld zł (8 proc.) niespłaconych w terminie zobowiązań, wobec 1,24 mld zł w I kwartale.

Tym razem, na pogłębienie problemów finansowych konsumentów, wpłynęły głównie opóźniane kredyty – 3,74 mld zł, które w większości zostały zaraportowane przez instytucję finansową znajdującą się w upadłości. Zaległości pozakredytowych przybyło bowiem 1,5 mld zł. Długi wynikające m.in. z nieterminowego regulowania kredytów, pożyczek, alimentów, rachunków za telefon, media, czynsz czy kar za jazdę na gapę, wynoszą obecnie już prawie 71 mld zł. Są to opóźnienia wynoszące min. 30 dni na kwotę co najmniej 200 zł u jednego wierzyciela.

Sporo wyższa suma zaległości jest udziałem stosunkowo nieznacznie większej liczby niesolidnych dłużników. W ciągu II kwartału ich liczba zwiększyła się o niecałe 38 tys. osób (1,4 proc.) i jest ich obecnie 2 729 399. Nowa liczba niesolidnych dłużników przełożyła się na wzrost Indeksu Zaległych Płatności Polaków z 85,3 pkt do 86,5 pkt. Wskaźnik obrazujący ilu niesolidnych dłużników przypada na 1000 osób po 18 roku życia pokazuje, że jest ich już ponad 87 na 1000 dorosłych obywateli. Choć są obszary kraju jak Dolny Śląsk, Ziemia Lubuska Pomorze Zachodnie czy woj. kujawsko-pomorskie, w których problemy z obsługą płatności ma ponad 110 osób na każde 1000 – wskazuje Sławomir Grzelczak, prezes BIG InfoMonitor.

Raport analizuje problemy z przeterminowanym zadłużeniem w ujęciu geograficznym oraz demograficznym. Niekorzystne zmiany widoczne są w każdym obszarze, niezależnie od miejsca zamieszkania, płci i wieku. Kwota zaległości najbardziej przyrosła w Zachodniopomorskiem i na Mazowszu. Ale już procentowo liczba dłużników w rejonach, gdzie wciąż jest ich najmniej czyli w Świętokrzyskiem i na Podkarpaciu, choć w liczbach bezwzględnych niesolidnych dłużników najbardziej przybyło natomiast na Mazowszu i Górnym oraz Dolnym Śląsku – od 3,7 tys. do ponad 5,3 tys. W grupach wiekowych tym razem wyróżniają się 18–24 latkowie. Procentowy wzrost liczby najmłodszych dłużników jak i kwota ich zaległości okazały się najbardziej znaczące.

Indeks Zaległych Płatności Polaków

* Indeks po raz pierwszy uwzględnia dłużników z opóźnieniami wynoszącymi min. 30 dni, wcześniej było to min. 60 dni.

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Ważne liczby

Na koniec czerwca, łączna kwota zobowiązań Polaków wyniosła 70 984 541 426 zł. Przez drugi kwartał zaległe zobowiązania kredytowe i pozakredytowe Polaków wzrosły o 5 250 614 529 zł. To dużo większy wzrost niż w poprzednim kwartale tego roku, kiedy to przybyło 1,24 mld zł zaległości.

Ważne liczby

Liczba dłużników

Kwota zaległości

Średnia zaległość na osobę

	Liczba dłużników	Kwota zaległości	Średnia zaległość na osobę
POZAKREDYTOWE	2 103 490	37,86 mld zł	17 997 zł
KREDYTOWE	1 191 797	33,13 mld zł	27 796 zł
OGÓŁEM	2 729 399	70,98 mld zł	26 007 zł

liczba osób nieregulujących terminowo zobowiązań, **565 888 (20,7 proc.)** osób ma jednocześnie zaległości kredytowe i pozakredytowe

tyle wynosi **łączna kwota zaległych zobowiązań** osób nieregulujących terminowo zobowiązań

to **wartość** zaległego zobowiązania przypadająca **na osobę** nieregulującą terminowo zobowiązań

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

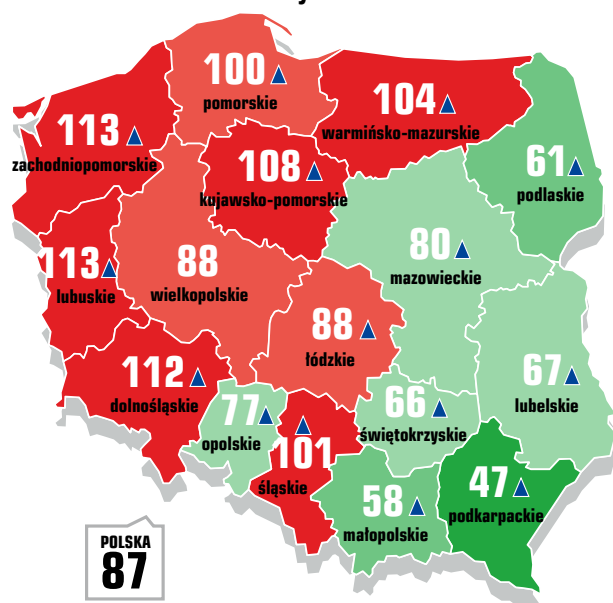
Na obecną zmianę wpływ miały głównie zobowiązania kredytowe, które zwiększyły się o 3,74 mld zł do 33,13 mld zł. Dla porównania kwartał temu ich przyrost wyniósł 0,27 mld zł. Dla widocznych w bankach zaległości, ogromne znaczenie ma polityka sprzedaży złych portfeli kredytowych. Banki bowiem ze względu na chęć poprawy płynności, wymogi regulatora i prawo podatkowe, regularnie pozbywają się wierzytelności. W zeszłym roku sprzedały kredyty konsumenckie i hipoteczne o wartości 11,8 mld zł*, w poprzednich latach były to jeszcze większe sumy. Sprzedane portfele kredytowe są widoczne w BIK już jedynie jako zamknięte rachunki, które sprawiały problemy. Jeśli firma windykacyjna, która je nabędzie nie zgłosi ich do BIG InfoMonitor, nie widać ich również w tej bazie. *Dla statystyk związanych z kredytami spore znaczenie ma również fakt, że jest to dopiero drugi kwartał, w którym InfoDług dotyczy płatności opóźnionych o 30 dni, a jak pokazuje doświadczenie połowa kredytów z takim przeterminowaniem w kolejnym miesiącu jest już spłacana prawidłowo* – zwraca uwagę Sławomir Grzelczak, prezes BIG InfoMonitor.

Za 13 procentowym wzrostem zaległości kredytowych stoi niemal taka sama liczba osób nieradzących sobie z zobowiązaniami kredytowymi jak w poprzednim kwartale. Od marca ubyło ich nawet o 1960. Liczba konsumentów opóźniających obsługę kredytu o co najmniej 30 dni wyniosła na koniec czerwca 1 191 797 osób. W przypadku dłużników pozakredytowych, mowa jest o wzroście o 52 190 osób, czyli 4,1 proc. do 2 103 490.

W sumie, Polaków posiadających zaległe zobowiązania było w obu bazach na koniec czerwca 2 729 399. Liczba ta jest mniejsza niż łączna suma dłużników BIG InfoMonitor oraz BIK, ponieważ 565 888 osoby mają jednocześnie źle obsługiwane zobowiązania notowane w obu bazach. Udział niesolidnych dłużników z co najmniej dwoma opóźnionymi zobowiązaniami, wśród których jest kredyt oraz przynajmniej jeden niezapłacony na czas rachunek, rata pożyczki, alimenty, czy też należność windykowana przez firmę windykacyjną utrzymuje się tak jak wcześniej w granicach 20 proc. W takiej sytuacji znajduje się więc co piąty niesolidny dłużnik naszego raportu.

Ujęcie geograficzne

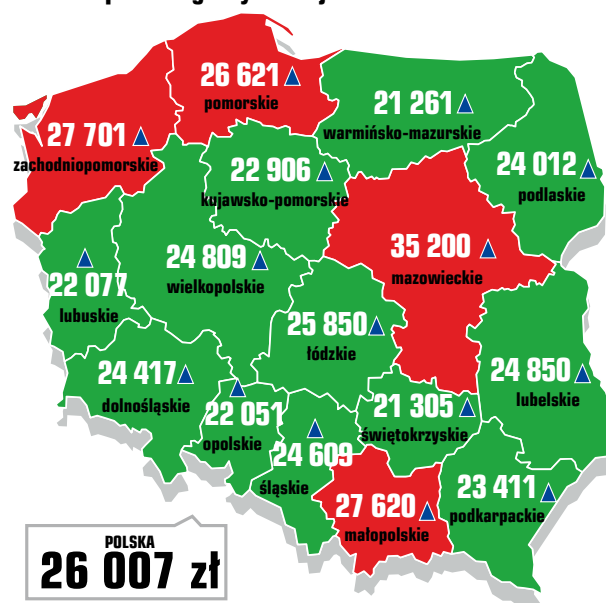
Liczba osób z zaległymi zobowiązaniami na 1000 dorosłych mieszkańców

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

▲ wzrost w porównaniu z poprzednim kwartałem

Średnia wartość zaległego zobowiązania na osobę w poszczególnych województwach (w zł)

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

▼ spadek w porównaniu z poprzednim kwartałem

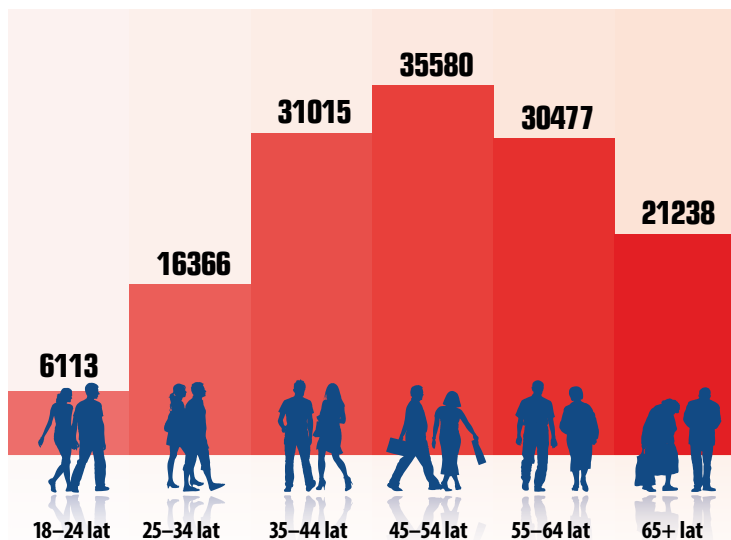
Średnia wartość zadłużenia przypadająca na jednego niesolidnego dłużnika w kraju zyskała od poprzedniego kwartału 1 584 zł i jest to obecnie 26 007 zł. Największe kwoty powyżej średniej krajowej, występują w czterech województwach: mazowieckim – 35 200 zł (wzrost o 3 632 zł), zachodniopomorskim – 27 701 zł (wzrost o 3 556 zł), małopolskim – 27 620 zł (wzrost o 787 zł) oraz pomorskim – 26 621 zł (wzrost o 1 137 zł). Najmniejsze średnie zaległości mają natomiast mieszkańcy województw świętokrzyskiego jak i warmińsko-mazurskiego – odpowiednio 21 305 zł i 21 261 zł. Doszło tu do zmiany, bo kwartał wcześniej, na końcu listy obok woj. warmińsko-mazurskiego było woj. lubuskie.

Jeśli chodzi o liczbę osób z zaległymi zobowiązaniami na 1000 dorosłych mieszkańców, zaobserwowaliśmy wzrosty we wszystkich regionach poza Wielkopolską, gdzie wartości te utrzymują się na takim samym poziomie jak w I kwartale. W czołówce nadal znajdują się woj. lubuskie i zachodniopomorskie, które mają po 113 niesolidnych dłużników na 1000 dorosłych mieszkańców. Wciąż najlepiej prezentują się województwa: świętokrzyskie, podlaskie, małopolskie i podkarpackie. Choć należy zauważyć, że z wyjątkiem Małopolski, w tych właśnie regionach doszło do największej dynamiki przyrostu liczby dłużników.

Przeciętna zaległość w różnych grupach wiekowych

Przeciętna zaległość poszła w górę we wszystkich grupach wiekowych, najbardziej jednak wśród 55–64 latków – o 2 093 zł oraz wśród 4 554 latków – o 2 085 zł. Osoby między 45 a 54 rokiem życia mają też najwyższą średnią zaległość. Jest to 35 580 zł. Przeciętnie ponad 30 tys. zł niespłaconych w terminie rat kredytów, pożyczek, wszelkiego rodzaju rachunków łącznie przypada też na 35–44 latków oraz 55–64 latków.

Średnia wartość zaległego zobowiązania w różnych grupach wiekowych (w zł)

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Średnia wartość zaległego zobowiązania przypadająca na osobę (w zł)

- 37 483 zł** ▲ – alimenty
- 11 441 zł** ▲ – wierzytelność windykowana
- 8 498 zł** ▲ – zaległości orzeczone przez sąd
- 2 550 zł** ▲ – rachunek telefoniczny
- 694 zł** ▲ – kara za jazdę bez ważnego biletu
- 168 875 zł** ▲ – kredyt mieszkaniowy
- 21 313 zł** ▲ – kredyt konsumpcyjny
- 5 211 zł** ▲ – kredyt w karcie kredytowej

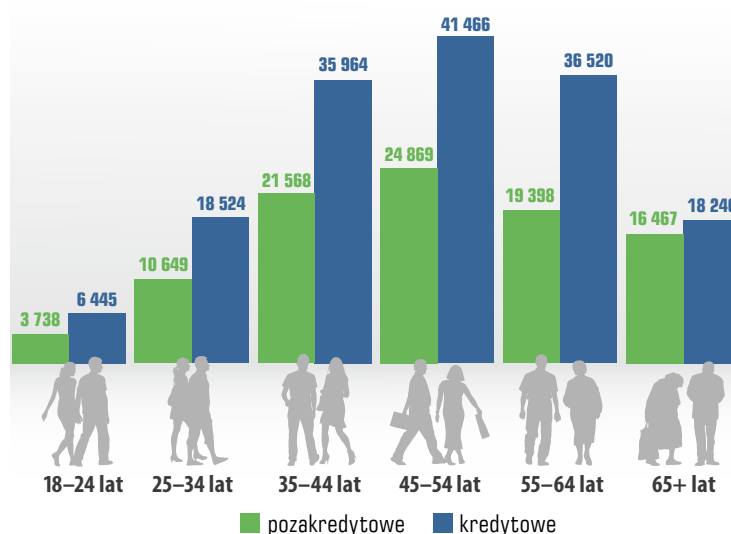
Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Znaczące zmiany średnich zaległości wszystkich Polaków bez względu na wiek, wynikają ze wzrostu wartości zgłaszanych do BIG InfoMonitor zaległości, jak również kwot opóźnianych kredytów widocznych w bazie BIK.

Najbardziej, w przypadku zaległości pozakredytowych, wzrosła średnia wartość niespłaconych alimentów – o 519 zł oraz zaległość wobec sądów – o 154 zł. Z kolei jeśli chodzi o zobowiązania kredytowe, ze zrozumiałych względów górują kredyty mieszkaniowe. Po wzroście od poprzedniego kwartału o 28 760 zł, czyli ponad 20 proc., średni przeterminowany kredyt mieszkaniowy to obecnie 168 875 zł. O niemal 10 proc. (1 854 zł) do 21 313 zł wzrosła też średnia kwota opóźnianego w spłacie kredytu konsumpcyjnego. O 118 zł zmieniła się z kolei średnia niespłaconego na czas kredytu na karcie kredytowej i wynosi teraz 5 211 zł.

Ze względu na zdecydowanie wyższe kwoty zobowiązań kredytowych niż innych zaciąganych na co dzień przez konsumentów i gospodarstwa domowe, średnie sumy opóźnianych kredytów są bardziej znaczące. Szczególne dysproporcje widać wśród najmłodszych, gdzie zaległe kredyty mają niemal dwa razy większą wartość niż przeterminowane płatności pozakredytowe. Wyjątek stanowią seniorzy, u których sumy te są niemal identyczne.

Średnia wartość zaległego zobowiązania pozakredytowego i kredytowego w różnych grupach wiekowych (w zł)

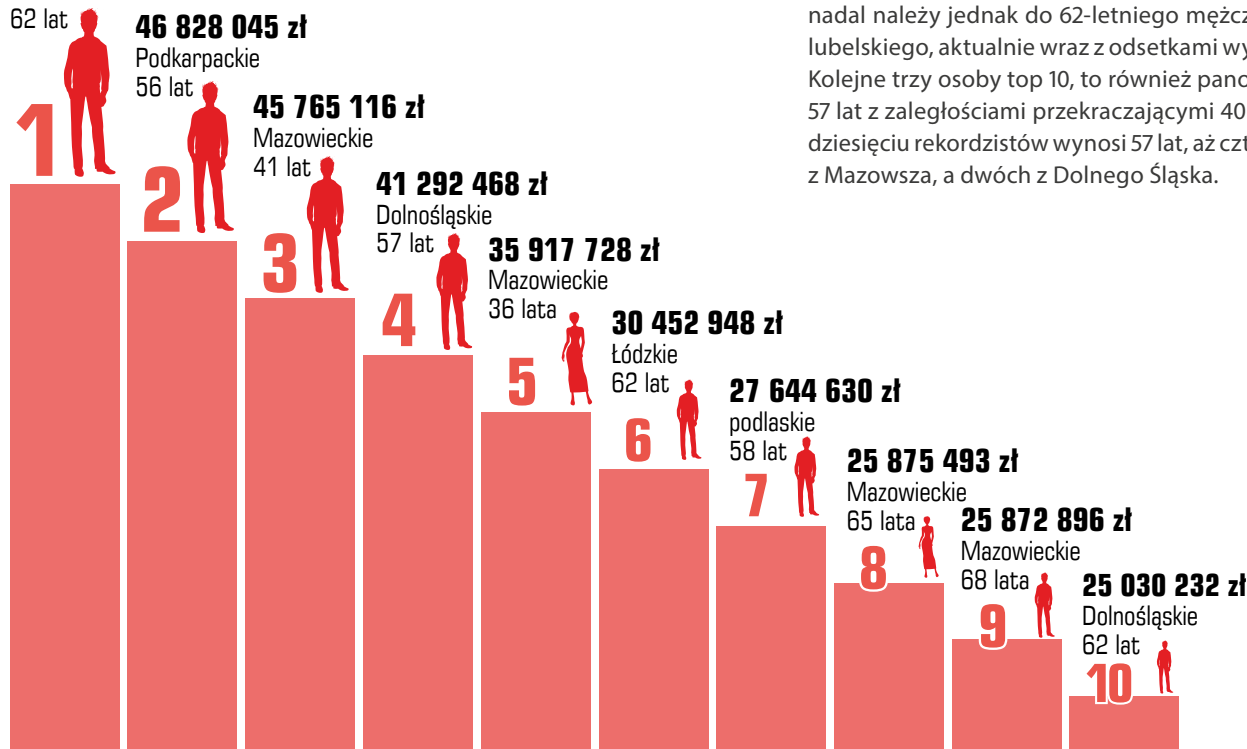
Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Rekordziści Polski

TOP 10 rekordzistów zaległości

67 722 910 zł

Lubelskie
62 lat

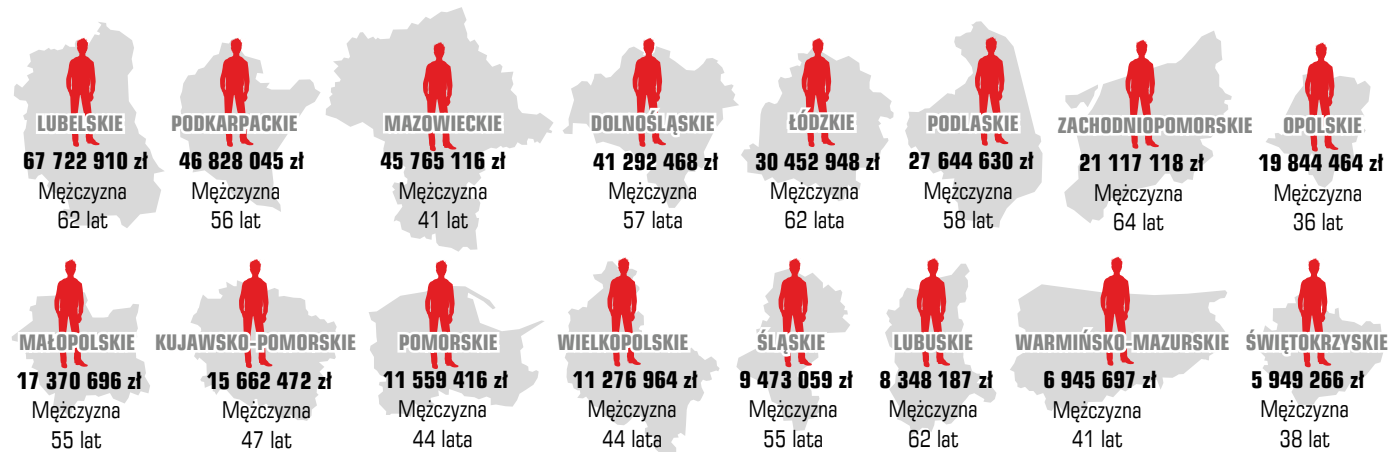
Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Do listy dziesięciu rekordzistów niesolidnych dłużników w II kwartale dołączyła 36-letnia kobieta z Mazowsza. Jest ona jednocześnie najmłodszym rekordzistą niechlubnego ranking, ma 36 lat i prawie 36 mln zł długu. Najwyższa wartość zadłużenia nadal należy jednak do 62-letniego mężczyzny z województwa lubelskiego, aktualnie wraz z odsetkami wynosi niemal 68 mln zł. Kolejne trzy osoby top 10, to również panowie w wieku od 41 do 57 lat z zaległościami przekraczającymi 40 mln zł. Średnia wieku dziesięciu rekordzistów wynosi 57 lat, aż czterech z nich pochodzi z Mazowsza, a dwóch z Dolnego Śląska.

Rekordziści w województwach

Wśród wojewódzkich rekordzistów nie ma żadnej kobiety. Listę otwiera tak jak w przypadku top 10, mężczyzna z Lubelszczyzny, choć trzeba przyznać, że region należy do tych, w których udział osób z problemami finansowymi wśród mieszkańców jest jednym z niższych. Na drugiej pozycji jest rekordzista z Podkarpacia, województwa, w którym odsetek niesolidnych dłużników należy do najniższych w kraju. Na trzecim znalazł się Mazowszanin, a na czwartym mężczyzna z Dolnego Śląska, czyli regionów, w których problem z obsługą zobowiązań jest znacznie bardziej powszechny. Listę wojewódzkich dłużników rekordzistów zamyka mieszkaniec świętokrzyskiego, którego niespłacony dług, niecałych 6 mln zł, jest jednak 11-krotnie niższy niż pierwszej osoby z zestawienia.

Rekordziści w zaległościach według województw

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

Kwota zadłużenia i liczba dłużników w województwach

We wszystkich województwach rosną zaległości i liczba dłużników. Największy wzrost odnotowano w województwie zachodniopomorskim – o 16 proc., na Mazowszu – o 13,2 proc. oraz w województwie lubelskim i podlaskim – odpowiednio o 10,4 i 10 proc. Z kolej największej osób z problemami przybyło na Podlasiu – o 2,3 proc, w Świętokrzyskiem – o 2,2 proc. oraz na Podkarpaciu – o 2,1 proc.

Mazowsze niezmiennie pozostaje jednak w czołówce, jeśli chodzi o łączną wartość zadłużenia. Na koniec czerwca wyniosła ona 12,33 mld zł. Dalej jest woj. śląskie – 9,39 mld zł zaległego zadłużenia oraz dolnośląskie – 6,60 mld zł. Województwa te przodują także jeśli chodzi o liczbę niesolidnych dłużników. Najwięcej mieszka ich na Śląsku – 381,4 tys. osób, na Mazowszu – 350 tys. oraz Dolnym Śląsku – jest to 270 tys. osób.

WOJEWÓDZTWO	Łączna kwota zaległości w mld zł			Liczba osób posiadających zaległości w tys.		
	czerwiec 2018	marzec 2017	zmiana proc.	czerwiec 2018	marzec 2017	zmiana proc.
Mazowieckie	12,33	10,89	13,2%	350,3	344,9	1,6%
Śląskie	9,39	8,96	4,8%	381,4	377,3	1,1%
Dolnośląskie	6,60	6,21	6,2%	270,3	266,6	1,4%
Wielkopolskie	6,18	5,83	6,0%	249,0	246,4	1,1%
Pomorskie	4,96	4,69	5,8%	186,4	184,1	1,2%
Łódzkie	4,69	4,34	8,0%	181,4	179,3	1,2%
Zachodniopomorskie	4,42	3,81	16,0%	159,5	157,7	1,1%
Małopolskie	4,36	4,16	4,8%	157,9	155,0	1,9%
Kujawsko-Pomorskie	4,21	4,02	4,8%	184,0	181,4	1,5%
Lubelskie	2,93	2,65	10,4%	117,8	115,8	1,7%
Warmińsko-Mazurskie	2,60	2,42	7,3%	122,1	120,5	1,4%
Lubuskie	2,08	1,90	9,9%	94,4	93,2	1,3%
Podkarpackie	1,92	1,82	5,4%	82,0	80,3	2,1%
Świętokrzyskie	1,47	1,39	5,8%	69,2	67,7	2,2%
Podlaskie	1,42	1,30	10,0%	59,3	58,0	2,3%
Opolskie	1,42	1,35	5,5%	64,4	63,3	1,7%
POLSKA	70,98	65,73	8,0%	2 729,4	2 691,5	1,4%

Źródło: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor i baza Biura Informacji Kredytowej

*Grupa kapitałowa KRUK, https://pl.kruk.eu/media/file/file/kruk_prezentacja_spolki_1q2018.pdf

Informacje przedstawione w publikacji pochodzą z Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor oraz Biura Informacji Kredytowej. Dotyczą wyłącznie zaległości osób fizycznych na minimum 200 zł, przeterminowanych o co najmniej 30 dni, wcześniejsze publikacje dotyczyły opóźnień 60 dniowych. Zmiana metodologii jest wynikiem nowych regulacji prawnych pozwalających wpisać dłużnika do BIG po 30 dniach opóźnienia od wyznaczonego terminu płatności. W aktualnym Newsletterze InfoDług materiał i wyliczenia oparte są o dane z końca marca 2018 r.